



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasamızın 98. maddesi, TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca T.C. Adalet Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

31/1/2025 tarihli ve 7539 sayılı Kanun ile Devlet Denetleme Kurulu (DDK) denetçilerinin yetkileri genişletilmiş; belediye şirketleri dahil olmak üzere belediye başkanları ve yöneticiler hakkında görevden uzaklaştırma ve mal varlığına yönelik ağır tedbirlerin uygulanmasının önü açılmıştır. Bu yetkiler, herhangi bir kesinleşmiş yargı kararı olmaksızın seçilmiş yöneticilerin fiilen görev yapamaz hale gelmesine neden olabilecek niteliktedir.

Demokratik hukuk devletlerinde, seçilmiş yerel yöneticilerin görevden uzaklaştırılması istisnai olup, bu süreçlerin sıkı yargısal güvencelere bağlanması esastır. İdari denetim yoluyla ve denetçi raporlarıyla bu tür sonuçların doğması; masumiyet karinesi, seçme ve seçilme hakkı ile yerel demokrasi ilkeleri açısından ciddi sakıncalar doğurabilecek niteliktedir. Bu anlamda idari organlara tanınan bu geniş yetkilerin yargı bağımsızlığı üzerindeki etkilerinin tartışılması zaruridir.

Buna göre;

1. DDK denetçilerinin yerel yöneticiler hakkında tesis edeceği görevden uzaklaştırma yetkisi hangi yargısal denetim mekanizmalarına tabidir?
2. Henüz bir suç isnadı mahkeme kararıyla kesinleşmeden uygulanan bu tedbir yetkisinin, Anayasal bir ilke olan masumiyet karinesiyle uyumu nasıl sağlanmaktadır?

3. Düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, belediye şirketlerine kayyım atanması veya yönetiminin askıya alınması süreçlerinde DDK raporları kaç dosyada doğrudan hukuki gerekçe yapılmıştır?
4. 7539 sayılı Kanun sonrası, bu kapsamdaki yetkiler kullanılarak görevden uzaklaştırılan belediye başkanı, belediye meclis üyesi ve şirket yöneticisi sayısı kaçtır?
5. Söz konusu düzenlemenin Anayasamızın yerel yönetimleri düzenleyen hükümleri ve Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ile uyumuna dair Bakanlığınızca yapılmış bir inceleme veya teknik değerlendirme mevcut mudur? Varsa bunu kamuoyu ile paylaşmayı düşünüyor musunuz?
6. İdari bir işlemle görevden uzaklaştırılan ancak adli süreç sonunda beraat eden veya takipsizlik kararı alan yöneticilerin uğradığı hak kayıplarının giderilmesi için bir yasal düzenleme öngörülmekte midir?